

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primeroma zmanjša.

Rokopisi

ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah
štov. 25.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Dr. Bleiweisova sedemdesetletnica.

(Dalje.)

Čestitka goriških Slovencev, katero je v
rudečem žametnem vezanu, s premnogimi podpisi
občinskih predstojnikov kakor tudi posamez-
nikov, g. jubilaru izročil profesor Povše
se glasi:

Pozdrav goriških Slovencev.

Kjer skrajna se beli slovenska kočja,
Kjer zadnja naših gor kipi navpič,
Kjer skrajna teče reka nam deroča,
Tam je Slovenije edin mejnik!
Po sredi meje kdo med brati šteje?
Protivnik šteje jih vesel ovér;
Protivnik sim! pokaži nam te meje.
Kje so? nevidim jih nikjer!
Ne ločijo podnebne nas planine,
In reke ne šumeče sred ravnin:
Sinovi smo Slovenije edine,
Če duh slovenskih je sinov edin.
Krilat je duh — ne vstavljajo ga meje,
Prosto čez hribe, čez doline veje;
Kjer zbor živi mu bratovskih dubov,
Tam sredi njih je dragi dom njegov.
In duh edin zares nas veže brate,
Edin ogreva zvesta srca čut,
Čez dole cvetne, čez verhe gorate
Združuje nas duhá, srca perut.
Edina je slovenska domovina,
Ker srca vrljih so sinov edina!

Kedo pa zbral rodu sinove je?
Kdo vžgal, zedinil nam duhove je?
Skor veka pol je, s krepko kar desnico
Razvil slovensko Ti zastavo si,
Odkar Ti boj začel si za pravico,
Začel Ti boj za očetnjo si.
Oh, bila je s Taboj le skromna četa,
Sovražnikov je bil ogromen broj,
Če pade četa in zastava sveta?
Če zmaga narodu protiven roj?

Ne boj se, domorodna četa skromna,
Če prav se stavi vojska ti ogromna!
In res! rojakov sveta raste četa,
Sovražni trop topi se dan na dan;
In dan na dan Ti četa bolj je vneta,
In dan na dan sovrag je bolj plašan.
Ti vrste nam sovražne si podiral,
Na straži v boji vedno prvi stal,
Ti domovine si sinove zbiral,
Sinove domovine Ti si — zbral!
Kar vrljih src od Soče je do Drave,
Vse zbral okrog domače si zastave.

Zato Te denes narod ves proslavlja,
Oj Ti buditelj in branitelj naš,
Prisego krepko praporu ponavlja,
Ki nosiš Ti ga, o voditelj naš.
Na boj s Taboj za skupno nam ognjišče
Veseli gremo doma stražniki,
Na boj s Taboj za skupno nam svetišče.
Da zniknejo rodu sovražniki.
Ti mnogo let še čvrst pred nami hodi,
Do zmage, slave nas in sreče vodi.

Čestitki je pridejano to-le pismo pol. dru-
štva „Sloga“: Veleučeni g. dr. Jan. Bleiweis
v Ljubljani. Podpisano predsedništvo si usoja
posebno čast, javiti Vam preljubljeni in iskreno
spoštovani g. doktor, da je naše društvo v
občnem zboru v Komnu dne 10. t. m. z nav-
dušenjem sklenilo, narodnemu našemu vodite-
lju in iskreno ljubljenu očetu, Vam pre-
blagi gospod iz dna zvesto vdanih in hvalež-
nih src čestitati k Vaši 70 letnici ter Vam
kliče: **Bog Vas živi še mnoga leta!**

Sprejmite zagotovilo iskrenega spoštovanja,
najsrčniše vdanosti in zvestobe:

Slov. narodno politično društvo „Sloga.“

V Gorici dne 18. nov. 1878.

Tajnik:

Andrej Kocejančič.

Predsednik:

Prof. Fr. Povše,
deželni poslanec.

Adresa jugoslovanske akademije zna- nosti in umetnosti,

ktero je izročil njen predsednik, kanonik
Rački, se glasi:

P. n. dr. Janezu Bleiweisu, pravemu članu
jugosl. akad. itd.

K slavlju, ki ga vam slovenski narod dne
19. novembra t. l. prireduje na spomin, da
praznujete svojo sedemdesetletnico, rada se
pridružuje tudi jugoslovanska akademija zna-
nosti in umetnosti, koja vas med svojimi čla-
novi od postanka svojega šteje. Ona v Vašej
osobi spoštuje sina vernega svojemu narodu,
kojega ste s svojim neumornim trudom na
umnem polju poglavito probudili k novemu
življenju, spoštuje nepremakljiv značaj, kojega
ni žrtve ni zapreke niso mogle odvrniti od
cilja, da se slovenskemu narodu prizna pravi-
čen položaj v javnem življenju, spoštuje odlič-
nega zastopnika ideje o duševni vzajemnosti
med plemeni na slovanskem jugu, koja edina
jim zamore ustvariti širjo podlago za narodno
prosveto in zagotoviti jim obstanek med ve-
likimi in močnimi njih sosedi. Podelil Vam
Bog blagoslov in moč, da v tem spasonosnem
smislu še mnogo let delujete na korist svojemu
narodu!

V Zagrebu dne 14. nov. 1878

Dr. F. Rački,
predsednik.

Dr. P. Matković,
tajnik.

Adresa hrvatske maticе

se glasi:

Veleučeni gospodine!

Dan 19. novembra 1878 je bratinskemu
narodu slovenskemu praznik, celi narod slavi

„Vojska na Turškem od leta 1875 do konca leta 1878.“

(Za priprosto ljudstvo spisal Jak. Alešovec.
Založil Janez Giontini v Ljubljani.)

Tako se imenuje 104 strani debela knji-
žica, katero smo že mi naznanili in je ravno-
kar prišla na svetlo. Ker je prva, ki skupno
popisuje dogodbe zadnjih štirih let na turškem
jugu, bo morda našim častitim bralcem vstre-
ženo, če jim površno podamo njen obseg —
tem več, ker je vojska na jugu vseskozi mi-
kala ne le slovensko ljudstvo, marveč vso Ev-
ropo, nas pa še posebno zadnji del njen, ko
so naši bratje in sinovi tam prelivali svojo
drago kri.

Pisatelj, ki tako vedno plava po politični
vodi, je hvaležno to gradivo v skraćeni podobi
— ker obširno in nadrobno zgodovino zadnjih
bojev v tako kratkem času skoro ni mogoče
sestaviti in bi z njo priprostemu ljudstvu tudi
res ne bilo posebno vstreženo — vse obilno,
a dozda za kratek posnetek ne še obdelano
gradivo razdelil v več dob, kar naznanja v
„kratki besedi do bralcev“ s sledečimi bese-
dami:

„Dogodbe zadnjih štirih let na jugu, ki
so dale zemljevidu turških dežel vso drugo
podobo, so velike važnosti vzlasti za Avstrijo
in nas Slovence, ki smo se jih vdeleževali ne
le z duhom in sočutjem, marveč tudi de-
jansko in z orožjem, ter sledili jim z vso po-
zornostjo. Novice iz bojišča so dohajale v pa-
lače in mestne hiše, pa tudi v kočje po odda-
ljenih krajih, vsakemu so bile enako mikavne.
Zato dobro vem, da v tej knjižici ne bo vsa-
kemu kaj novega, še ne znanega, ker so vse
dogodbe popisovali že domači in tuji časniki.

Vendar mislim, da bo ta na kratko se-
stavljena vrsta dogodbov na jugu marsikomu
po volji, da si preganja dolge zimske večere
s prebiranjem te knjižice, namenjene posebno
priprostemu ljudstvu, ki ni imelo časa ali pri-
like brati poročil po časnikih. Ti namreč ne
prihajajo v vsako vas, v vsako hišo, tudi se
na dolgo raztegnjena poročila lažje pozabijo —
vzlasti o dogodbah, ki se vlečejo po več let.

Taka poročila tudi niso namenjena in raz-
umljiva vsakemu in težko je priprostemu bralcu
obdržati vse dogodbe v spominu tako, da vrsta
ni pretrgana. S površnim popisom in kratko
sestavo vsega tega mu bode morda bolj vstreženo.

Sestavlil sem knjižico tako, da je kolikor
mogoče na malem polju jasen pregled ustaje,
srbske, črnogorske in ruske vojske s Turčijo,
slednjič pa tudi zasedbe Bosne in Hercegovine
po avstrijski armadi, kolikor je dozda dognana.
Pri tem se mi je zdelo potrebno, podati tudi
nekoliko natančnejši popis nekaterih krajev in
dežel, vzlasti Bosne in Hercegovine, ker bote
ti za nas postali važnejši.

Najprej pisatelj podá površen popis Bosne
in Hercegovine, kaka je zemlja in prebivalci,
kaj se prideluje, kako so ubogi kristjani živeli
tam pod turškim polomescem itd.; obširnejši
popisi mest se nahajajo tam, kjer se govori o
zasedbi njihovih po avstrijski armadi; o tej
priliki zvemo iz knjižice marsikaj mikavnega
za nas, tako n. pr. da je v Jajci živel in umrl
evangelist sv. Luka, da so najlepšo mošejo
Bosne, v Banjiluki, zidali kranjski grofi Auer-
spergi, da so dedu slavnega vojskovođe Fili-
poviča domá iz Ključa v Bosni, kjer ima
rodovina begov Filipovičev še zdaj največ po-
sestva, in enakih važnih drobnic več. Že iz
tega je videti, da ta knjiga ni suhoparna.

Za površnim popisom Bosne in Hercego-
vine pride na vrsto ustaja in njeni uzroki;

sedemdesetletnico Vašo. In prav je tako. Vi ste probudili ta narod, ki ga je tujstvo poplavalilo bilo, vi ste ga rešili za Slovanstvo, Vi ste nevstrašeno netili sveti plemen rodoljubja, da je vžgal srca celega naroda, in med tem, ko so drugi zavrgli svoje svetinje in hlepeli po tuji slavi, po gosposkih dvorih, korakali ste Vi skozi celo življenje svoje po štrmi in mučni poti, da prinesete na vrh slovenskih gorá luč domače prosvete, poklonili ste celo srce svoje oni skromni koči, v kateri se govori sladki materni jezik.

Slava Bleiweisu.

kliče danes celi narod, klanjajoč se Vaši sivi glavi!

Slava Bleiweisu,

kličemo tudi mi Hrvatje svojim bratom Slovencem, s kojimi nas veže kri, od kojih nas ne loči družega, ko majhen potok.

Naša sreča, vaša korist,
Vaša propast, naša smrt.

Matica hrvatska vklanja se dičnemu glavarju svoje slovenske posestrine, in občudovaje jekleni značaj narodnega prosvetitelja, kliče od srca:

Bog Vas naj poživi, Bog naj da Vašemu semenu zlatega ploda, da bi nikdar ne omagala slovenska straža, katero ste Vi proti zapadu postavili, da bi se borila srečno in slobodno pod zastavo svojega dotičnega vodje

Ivana Bleiweisa!

V Zagrebu 19. nov. 1878.

Odbor

Matice Hrvatske.

Sledé podpisi.

(Dalje sledi.)

General Filipovič.

se je v četrtek z nagličem ob 1/2 11. uri dopoludne skoz Ljubljano peljal na Dunaj. Na kolodvoru so se bili zbrali tukajšnji častniki in gm. Joelson je prav pristrčno pozdravil generala, ki se je enako pristrčno gospodom častnikom zahvalil za sijajen sprejem. Zatem je stopil župan g. Lašan pred generala Filipoviča in ga je v imenu meščanov pozdravil kot častnega meščana ljubljanskega. General je odgovoril, da ga jako veseli biti častni meščan glavnega mesta dežele Kranjske, ki je svoje rodoljubje še pri vsaki priliki pokazala in ima v 17. Kuhnovem pešpolku vredne zastopnike, kateri so se vselej in zlasti tudi pri zadnjih dogodkih s slavo ovenčali. Pri prvi priliki

bode obiskal Ljubljano, da se bode meščanom osebno zahvalil za skazano mu čast. Navzoči so te besede pozdravili z živahimi „živio-klici.“ Škoda, da ljudstvo ni vedelo, kedaj se general Filipovič pelje skoz Ljubljano, sicer bi mu bilo gotovo v obilnem številu skazalo svoje spoštovanje, ker je ime njegovo postalo tako sploh znano in priljubljeno, kakor nekdaš ime slavnega Radeckega. G. župan je sicer dobil v sredo telegrafično poročilo, da se general v četrtek z nagličem pelje skoz Ljubljano, a ni se mu vredno zdelo, to naznaniti mestnim odbornikom, ki bi se bili gotovo prav radi pridružili županu, da bi bili slavnega junaka tako sprejeli, kakor se njemu in glavnemu mestu ljubljanskemu spodobi. Tako pa je župan sam stopil pred generala, ker se mu je menda še to zdelo odveč, da bi bil privatno na kolodvor došle mestne odbornike naprosil, naj se mu pri pozdravu pridružijo.

G. generala, kateremu se bode po sijajuem sprejemu v Dalmaciji in Trstu gotovo čudno zdelo, da je bela Ljubljana ostala tako mrzla, pa prosimo, da naj nikar po tem sprejemu ne sodi Slovencev, ki bi bili gotovo pokazali, da so vredni bratje od njega tolikanj pohvaljenega Kuhnovega polka, če bi bili vedeli za njegov prihod.

Kjer koli se je general Filipovič dozdal pokazal bil je od prebivalstva z veliko navdušenostjo sprejet. Zader je bil pri njegovem prihodu rasvitlet, v Trstu se mu je velika množica ljudi v čolnicah naproti peljala, in dvorni svetovalec Pozzi ga je v imenu cesarskega namestnika, ki ravno ni bil v Trstu, na ladiji „Andreas Hofer“ pozdravil; tudi mestni župan se mu je poklonil, ki se mu je zlasti zahvalil za to, da se je smel Webrov polk zopet vrniti domu. Ljudstvo ga je potem „z gromovitimi živio-klici“ spremilo do „hotela Delorme“ kjer je ostal. V četrtek zvečer je došel na Dunaj, kjer ga je pričakovalo višje vojaštvo ter spremilo v mesto. Drugi dan pa se mu je poklonil mestni župan dr. Newald, da ga pozdravi v imenu dunajskega mesta.

Posebno velike priprave se pa delajo v Pragu za slovesen sprejem generalov. Vdeležila se ga bode meščanska straža in vse častništvo v Pragu, ki se mu hode poklonilo v krasno okinčani hiši generalne komande.

Kako je to, utegne kdo vprašati da Filipoviča povsod tako pristrčno in slovesno spre-

jemajo? — Na to vprašanje nam je najboljši odgovor neki dopis od 5. t. m. iz Budapešte v hrvatskem „Obzoru“, ki navaja izvrstne zasluge višjega poveljnika naše vojne v Bosni in se glasi:

Hrabri vodja bosenske vojske vrača se v Prag. Jaz ne spominjam več na vzroke njegovega odpoziva. Očividno je, da dualizem in Filipovič nista mogla ob enem role igrati, drug z drugim voziti. Dualizem boji se tudi lastne sence, kako bi li maral za generala, koji se ničesa ne boji, tudi ne najiskrenejših besedi in pregovarjanj?

A dualizem ni niti končal borbe s Filipovičem, niti je sicer za trenotek koristi od tod zadobil, da je Filipovič odzvan iz Sarajeva, verjetno pa je, da bo imel zaradi tega trajno, neizbežljivo škodo.

Naslednik Filipovičev zna bolje molčati, kakor Filipovič, a kar se tiče politike, koja mora monarhija imeti pred očmi nasproti vzhodu, virtenberški vojvoda sigurno ni različnega mnjenja s svojim prednikom. V istem taboru bode tudi hercegovinski poveljnik nadvojvoda Salvator. V takih okoliščinah Filipoviča žrtvovati brezumnemu javnemu mnenju, bilo bi iz tako znamenitega moža narediti zakletega dušmana.

Da je general Filipovič postal jako znamenit človek in zato nevaren nasprotnik, jasno dokazuje navdušeni pozdrav, kojim ga je imenoval virtenberški vojvoda novega Radeckega v cesarske vojne. Ni dvoma, da se vsa (vojna) o tem pozdravu, v onem počastenji vjema z vojvodom.

Kaj pa pomeni Radecki v cesarske armadi? Naznanja, kar je najbolji pesnik naše monarhije o njem djal: v tvojem taboru je Avstrija, in kedar vojvoda virtenberški daje ime Filipoviču ime Radeckega, takrat misli na vstavno in dualistično monarhijo, misli na obravnave njenih parlamentov, misli na ono anarhijo koja vse na svetu odkrivajo, samo monarhija ne. Nikjer ni monarhije, razun v taboru Filipovičeve vojne.

Te besede vojvoda, primera Filipoviča z Radeckim, je ena najznamenitejših izjav, najvažnejših nasledkov, koji izhajajo iz bosenske ekspedicije. Ž njo je prišla cesarska vojna, doslej z vedno nesrečo potisnjena v kot, do zavesti in besedi, s kojimi se moč zavesti izrazuje. Velik faktor v monarhiji, ona zahteva, da se jej prizna važnost, koja ji gre, in podaja pojem o svojej važnosti celemu cesarstvu.

med junaki ustaje dobi svoje mesto tudi junaški Hubmajer, ki je pred kratkem vnovič podal se na ustajniško bojišče v Macedonijo. Ustaja je precj obširno popisana z vtisom vred, ki ga je naredila na Turčijo in evropske velike oblasti, katerih prizadevanje: napraviti mir med ustajniki in turško vlado, je bilo prazno delo.

Zdaj prideta na vrsto Srbija in Črnagora in njina vojska s Turčijo; junaški Črnogorci dobé tu svoje slavno mesto.

Pozimi miruje orožje, a dela diplomacija, toda zastoj, ker spomladi l. 1877 stopi Rus na bojišče. Ta velikanska vojska, v kateri je bilo čez milijon ljudi na nogah, je nekoliko nadrobneje popisana; pisatelj vodi bralca po bojiščih v Aziji, ob Donavi, kjer se snidejo zoper Turka Rusi in Rumunci, slednjič vnovič še Srbi, in ob Črnigori, kjer črni sokoli pretepajo četo za četo. Omenjene so vmes tudi politične stvari, vzlasti nagajanje Angležev. Ta vojska se konča z mirom, sklenjenim med Turčijo in Rusijo v sv. Štefanu, ki provzroči

berolinski kongres, v katerem dobi dolgo se upirajoči grof Andrassy nalogo, zasesti Bosno in Hercegovino.

Zasedba Bosne in Hercegovine po avstrijski armadi je zadnje, a za nas najvažnejše dejanje v žaloigri na jugu, ki pa ima vesel konec. Menda je bil ta del pisatelju najbolj težaven ker je moral gradivo skup znašati in priredovati si kakor tič svoje gnezdo; viri so mu mogla biti le zanesljiva poročila časnikov in pisma vojakov iz bojišča, ker do zdaj ni še nikjer nobenga skupnega uradnega poročila o tej vojski na svitem. Gotovo je bil pisatelj tu v zadregi, zato je le tistih krajev bitev popis obširnej, kjer so bili v ognji sinovi slovenskih dežel. Saj bi v ozko obrobje ne bil mogel stisniti obširnega popisa vse zasedbe Bosne in Hercegovine, bralci mu bodo tudi to radi odpustili, ker je po tem ostalo toliko več prostora za popis junaškega bojevanja naših sinov z ljutim in divjim sovražnikom.

Jezik knjige je domać, tak, kakor govorjenje človeka, ki množici priprostitih ljudi kaj

pripoveduje. To je naravno, ker je knjiga v prvi vrsti namenjena priprostemu ljudstvu.

Založnik, marljivi knjigar, gospod Janez Giontini, ki ima za slovensko ljudsko literaturo med vsemi ljudskimi knjigarji dozdal največ zaslug, je skrbel, da je knjiga tudi za oči mikavna. Pridal jej je 5 podob: prva je dobro zadeta slika slavnega vojskovodje Filipoviča, druge štiri so tiskane za barvami; prva kaže, kako so Turki mesarili kristjane, druga je prehod Filipovičevega oddelka čez Savo pri Brodu, tretja boj v Sarajevu in četrta nasajenje cesarske zastave v trdnjavi v Sarajevu.

Tisk te mikavne knjige je „Narodna tiskarna“ lepó in čisto izvršila — tako, da je tudi unanjá oblika prav okusna. Po vsem tem smo prepričani, da bo slovenskemu ljudstvu dobro došla vzlasti še zato, ker je dozdal prva, ki pride v tej podobi na dan. Cena ji je 50 kt.

Po nezasluženih nesrečah, po toliko nesrečnih generalih, vojna, smatrana za navadno orodje parlamentarnih širokoustnih junakov in diletantskih poskušanj, koje so delali parlamentarci vsakoršne preteklosti, našla je v Filipoviču os, okoli koje se mora vrtiti, našla je v njem zastavo, pod katero more svoje namere tem navdušeneje izreči, čem ponižneje je morala toliko časa svoj glas, svojo vest, svojo misel zatajevati.

Vse daje generalu Filipoviču v cesarstvu važnost in moralno moč, ktere ni varno žaliti. Za njim hoče vsak vojak, častnik in prostak v ogenj in vodo, in kdor njega žali, žali skupno vojno.

Pa ime njegovo ni samo v vojski sijajno in rado slišano. V Pragi, v Zagrebu, v Ljubljani imenujejo ga častnim udom in celo v Beču mislijo mnogi na tako čast. Vojska ga obožava, ker ž njo trpi nesrečo in nevarnost, ker ž njo bojuje nje za zmago, ker ž njo zastopa veliko načelo. Polki vzdigujejo proti njemu poglede nade in hvaležnosti; monarhija sama se ne more tresti za svoj obstanek, za svojo prihodnost, obstane stroj, kateri jo zdaj toliko leno in nespretno vrti. Za ljudmi besedi in praznih fraz in zmešnjav more nastopiti mož dela in reda.

Popustivši Sarajevo, njegova svetloba v Pragi ne bo otemnela. Njegovo ime se ne zgubi več spred oči, dokler se ne vleže v hladni grob, a tudi po smrti delovale bodo vse prebujene sile, koje so z njegovim imenom, z njegovimi deli združene.

Je li nam treba razlagati, kaj pomenijo njegova dela? Je li treba razlagati, kam meri, doklej bo držala brazda, koja je Filipovičev meč v zgodovini narodov, v zgodovini cesarstva, v zgodovini našega naroda vrezal? Morda se tega ne spominja ves narod hrvaški? Mar se ni ves in ves ogrel od solnca onega velikega časa? Mar ni on zadnja tri leta s strunami svojega srca zdaj tužno, zdaj veselo, a vedno zanesljivo spremljeval vse premenljive dogodke na vzhodu?

Da veliko kolo osode, gnano svetovnimi dogodki, podprto junaštvom v Šipkinem klanecu na ledenih gorah nad Sofijo, v Žepču, Jajcu in Ključu, potiskano od generalovslavjanskega imena, Radeckega, Gurka, Filipoviča, Jovanoviča, to veliko kolo ne vstavi se več, dokler se tajni voz v življenji monarhije in Slovanstva ne razmota.

Moramo li takoj ponavljati, kar smo tolikrat razvili in razložili jasno, da more cesarstvo in Slovanstvo svojo osodo v soglasje privesti in zagotoviti? Taka ideja mogla je navduševati generala Filipoviča, ko je razvil zastavo cesarsko na sarajevskem minaretu, da jo vidiyo vsi vzhodni narodi, naj bero in pričakujejo z nje svoje prerojenje, svojo svobodo.

Kolika nesreča, da se ta zastava s tem, da je odzvan Filipovič, zopet odvzame spred oči vzhodnih narodov.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 13. decembra.

Cesarjevič Rudolf se je v Pragu z malo puško, kakoršne rabijo v sobah (Kapselgewehr) obstrelil levo roko med kazalcem in palcem, pa rana ni prav nič nevarna in tudi bolečine niso prehude. Cesarju večkrat na dan telegrafično poročajo o počutku cesarjeviča, ki bode v kakih 14 dneh popolnoma ozdravil.

V državnem zboru je minister Stremajer naznanil, da je vlada berlinsko pogodbo zbornici predložila le kot priklado k predlogu o zedinjenji Spuža z dalmatinskim kraljestvom. Zbornica je po predlogu dr. Grossa izvolila odsek 18 udov, ki bode pogodbo pretresal in o njej poročal. Poslanec Lienbacher govori proti Grossovemu nasvetu in predlaga, da naj se preide na dnevni red, pa nasvet je ostal v manjšini, ker je zanj glasovala samo vlada in pa državno-pravna stranka. Nekteri listi trdijo, da bode državni zbor po dovolitvi pobiranja davkov za I. četrtletje razpuščen.

Ministerski krizi dunajski se nič gotovega ne vé. Eni pravijo, da ostane sedanje ministerstvo in da bode le grof Taaffe vstopil kot minister notranjih zadev, eni pa trdijo, da je vstavoverna stranka de Pretisu obljubila svojo podporo pri sestavi novega ministerstva, samo če grof Andrassy odstopi, in še eni poročajo, da glavna skrb sedaj vlada-joče stranke gre na to, da bi se ustanovilo vstavoverno ministerstvo, katero bi si imelo zlasti pri volitvah za državni zbor prizadevati, da vstavoverna stranka ohrani večino. Kteri da imajo prav, ne vemo, pa dolgo več ne bode moglo tako ostati.

Hrvatski „Obzor“ 11. t. m. poroča, da se prevzvišeni biskup Štrossmayer še te dni vrača iz Rima, kjer je bil sprejet v zaslšanji pri Nj. svetosti papežu Leonu XIII., skozi Beč v Djakovo. — Nekteri so menili, da hoče zaradi zdravja ostati čez zimo na Laškem, ali iz tega se vidi, da so res cerkvene zadeve v Bosni povod bile njegovemu potovanju v Rim. — Cesar so po povodenji poškodovanim zopet podarili 10.000 gld.

Ogersko ministerstvo ima čedalje manjšo večino na svoji strani in poslanec za poslancem izstopa iz vladnega kluba. Tisza se je pri glasovanji o adresi tolažil s tem, da se sme v drugih zadevah zanašati na hrvatske poslance. Kakor pa hrvatski listi poročajo, hočejo Hrvatje to priliko porabiti za zedinjenje trojedine kraljevine; če bode ministerstvo Hrvatom v tej zadevi odjenjalo, ga bodo Hrvatje podpirali, sicer pa nimajo vzroka poljubovati roko, ktera jih je tako brezobzirno tlačila.

Vnanje države.

Nemški cesar se je pismeno zahvalil svojemu sinu, ker ga je s tako vdanostjo in zvesto držoč se njegovih načel pri vladanju nadomestoval. Cesar pravi, da čutila hvaležnosti in priznanja gotovo prešinjajo tudi narod nemški. — 11. t. m. se je pri cesarju in cesarici poslovil dosedanji avstrijski poročnik, grof Karolyi.

Papežu se je te dni poklonil švedski kraljevič, ki je potem obiskal tudi tajnika kardinala Nina.

Iz Carigrada se poroča, da mora sultanov svak, Mahmud Damat paša, ki je imel Hamida popolnem v svoji oblasti, iti kot guverner v Tripoli. Pravijo, da se je to zgodilo zaradi tega, ker so na sled prišli neki zaroti, ktera je hotla združbe delati med sultanom in njegovimi ministri, in zabraniti nameravane premembe. Načelnik tej zaroti je bil Damat paša, kteremu se je bilo pridružilo še mnogo imenitih mož, med njimi tudi prejšnji šejk-islam, ktere so priprli ali pa pogabili iz Carigrada.

Turki Rusofil. Vjeti turški vojak, ki so bili na Ruskem, vrnivši se domov ne morejo prehaliti Rusov, osobito pa častniki. Pripovedujejo, da so povsod z njimi ravnali naj srčneje in jih smatrali kakor naj mileje

goste. Vse se jim je prikupilo na Ruskem. Nosiyo ruske rokavice in čevlje (čizme), in kedar imajo priliko govoré ruski kolikor znajo. To je sedaj móda v Carigradu. Pravijo, da so prej Ruse smatrali za barbore, a zdaj so prepričani, da so oni barbari, a ne Rusi. Častniki, kteri so bili internirani v Petrogradu z nepopisljivo, Turku lastno živostjo opisujejo, kako so bili srčno sprejeti v krogih tamošnjega plemstva.

Italijansko ministerstvo je odstopilo, pa kralj se še ni odločil hoče-li, temu odstopu pritrditi ali ne.

Domače novice.

V Ljubljani 14. decembra.

(Nova zimska obleka), ktero so ljubljanske gospé in gospodičine tudi letos napravile revnim šolskim otrokom, se bode v nedeljo 15. t. m. ob 11. uri pred poludnem v čitalnični dvorani delila. Vsi p. i. dobrotniki in dobrotnice, ki so z delom ali dobrotnimi darovi pripomogli k izvršitvi te blage in lepe naprave, so vljudno povabljeni, da se vdeležé te jako mične slovesnosti.

(Reservisti domačega Kuhnovega polka št. 17.) so včeraj zjutraj ob 1/2 5. uri došli v Ljubljano. Prihod je bil tako nepričakovan, da še v vojaških krogih niso vedeli zanj, zato ni bilo še potrebno pripravljeno, da bi bili naše slayne junake takoj po prihodu pogostili. To se bode zgodilo drevi ob 7. uri na starem strelišču, ktero so že primerno okinčali. Veterani in požarna straža bodo vojake z bakljami spremili na strelišče. Kako izvrstno da se je naš polk v Bosni odlikoval, priča razun že omenjene pohvale višjih poveljnikov tudi ta okoliščina, da je bilo pri našem polku odlikovanih 23 častnikov in 72 drugih vojakov, kar se dozdaj še pri nobenem polku in v nobeni vojski ni zgodilo.

(Za padlo vojake v Bosni) napravi katoliška družba v pondeljek 16. t. m. zjutraj ob 1/4 7. uri v nunski cerkvi črno sv. mašo; v četrtek pa se bode ravno v tej cerkvi ob isti uri darovala slovesna sv. maša v ta namen, da bi se katoliška vera v deželah, rešenih turškega jarma, čedalje lepši in zdatnejši razširjala. Prebivalci ljubljanski so povabljeni, da naj se teh dveh slovesnosti obilno vdeležé ter pri tej priliki razodenejo svoja avstrijska kakor tudi prav krščanska čutila.

(Iz seje deželnega odbora 6. t. m.) Za pristava in družega učitelja na vino in sadjerejski šoli na Slapu namesti gosp. Žepiča, ki je šel za učitelja na slovenski oddelek deželne kmetijske šole, je bil v službo sprejet gosp. Gustav Pirc iz Kranja; — Janezu Dic-u se je pa dovolil ustop v to šolo kot plačujočemu učencu; — od občinskega odbora v Kolovratu sklenjena taksa za ogled mesa in klavne živine se je potrdila, — sklenilo se je razpisati 6 baron Wurzbachovih štipendij cesarice Elizabete za vojaške invalide; — predlogom dotičnih krajnih in okrajnih šolskih svetov se je pritrdilo, da služba učitelja na ljudski šoli v Trsteniku se podeli učitelju Francu Brezniku, služba učitelja v Dobu pa učitelju Lorencu Letnarju.

(Matica Slovenska) bode imela 43. odborovo skupščino v sredo 18. decembra t. l. ob 5. uri popoldne v Matici hiši na Bregu. — Dnevni red: 1. Bere se zapisnik 42. odborove seje. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo odseka za izdavanje knjig. 4. Poročilo gospodarskega odseka (o hiši „Matici“ v nakup ponudeni). 5. Razprava raznih Maticinih zadev. 6. Posamesni nasveti.

Razne reči.

— † Č. g. Jurij Šuc. Iz Celja se nam piše: Dne 10. decembra je nagle smrti umrl prečast. gospod Jurij Šuc, župnik v Dramljah pri Celju. R. I. P.

— Zanimivosti iz Bosne. V Bihaču živi, kakor se „Obzoru“ poroča, stari Kara Alija Pavanović, star 135 let, pa je še tako krepek, da hodi v mlin, noseč na hrbtu do 40 ok; a še bolj čudno je to, da Kara Aliji rastejo vnovič zobje. Kara Alija doživel je mnogo: boril se je v toliko vojskah, mej drugim proti Napoleonu in Srbom v prvem vstanku. Pravijo nam, da je v Bosni mnogo ljudi, ki so že preživeli sto let. Pa da ni Bosna zanimiva zemlja!

— Slavjanski almanah. Redakcijski odbor slavjanskega almanaha, ki ga bodo izdali bodočega januarja dunajski slavjanski visokošolci, zaključil je v zadnjič, da se ima obrok za dopošiljavanje spisov in naročin do konca decembra t. l. podaljšati. Knjiga bo obsegala različne spise in poezije v sedmih slavj. narečjih. Poljaci so se sicer žalibog koj skrajja odkrušili, ali pristopili so Bolgari in njih glasilo „Blogarin“ prinesel je pred nedolгим obširen poziv na naročevanje „slavj. almanaha.“ Tvarine priposlali so že raznih narodnostij pisatelji, posebno mnogo tvarine poslali so Čehi, Rusi, Slovaki in izmed Slovencev odlikujejo se mej družimi najspretnější peresa. Kdor se še nij naročil, naj se blagovoli podvzati, kajti vsi naročniki in podpisatelji slavjanskega podjetja bodo se v almanahu natisnili. Naročina znaša 1 gl. 20 kr. — Naroča se pod naslovom: Todor vitez Stefanović-Vilovski, Wien, VII. Burggasse 24.

— O podnarečju benečanskih Slovencev nimamo samo izvrstnega dela prof. J. A. Baudouin de Courtenay-a v ruskem jeziku, marveč v novejšem času tudi še dve razpravi, priobčeni po carsk. akademiji Peterburgski. Prvo je spisal don Stefano Valente v italijanskem jeziku: „sul linguaggio slavo della Valle di Resia in Friuli“, drugo, bolj obširno delo, koje je že p. J. pl. K. me-seca avgusta t. l. v „Slov. Narodu“ naznanil, naš rojak, c. kr. dež. šols. nadzornik A. Klotič, rodom beneški Slovenec, v slovenskem jeziku: „o narečju beneških Slovencev.“

— Redek junak. Iz „pacificirane“ Krete, došel je v Atene Korakas, 80 letni stari, ki se je od leta 1818 vdeležil vseh vstankov proti Porti. Boril se je v več, kakor v 200 bitkah. Telo mu je polno ran. On je pravi ostareli mladenič, visoke, krasne postave, širokih prsi, na koje pada gosta srebrna brada. Vse svoje življenje posvetil je boju proti dušmanom Turkom, piše „Obzor“.

— 864 bolgarskih vdov iz Karlova oddalo je evropske komisiji v Plovdivu adreso. Može onih vdov bili so vsi zadavljeni od Turkov. V adresi opisana so zverstva in krvoločnosti, koje so storili Osmani pred prihodom Rusov. Adresa vpraša, je li mogoče, da bi Bolgari zopet padli pod gospodarstvo sultana? Adresa se konča: „Prostovoljno se ne bode mo nikoli prodali tem krvoločnikom in se zarotimo, da se turški vojaki ne bodo drugače vrnili v Bulgarijo, kakor čez mrtva trupla Karlovskih vdov.“

— Spremembe v Lavantinski škofije. Č. g. Ant. Merčnik je prezentiran za faro sv. Ilja v Slovenkih goricah. Naglo umrl je 9. dec. č. g. Juri Schutz, župnik v Dramljah, star 64 let. Namestnik v Dramljah postane ondotni kaplan č. g. Štef. Mohorko. Kaplanija ostane začasno izpraznjena.

Vabilo k naročevanju „SLOVENCA“.

„Slovenec“ velja kakor dozdej:

Za Ljubljano:

Na dom pošiljan za celo leto 9 gl. — kr.;
 „ „ „ „ pol leta 4 „ 50 „
 „ „ „ „ četrt leta 2 „ 30 „
 „ „ „ „ en mesec 80 „

V administraciji sprejeman:

Za celo leto 8 gl. 40 kr.;
 „ pol leta 4 „ 20 „
 „ četrt leta 2 „ 10 „
 „ en mesec — „ 70 „
 posamezne številke — „ 7 „

Po pošti:

Za celo leto 10 gl. — kr.;
 „ pol leta 5 „ — „
 „ četrt leta 2 „ 50 „
 „ en mesec — „ 90 „
 posamezne številke — „ 8 „

Za bogoslovce, dijake in učitelje:

Za celo leto 6 gl. — kr.;
 „ pol leta 3 „ — „
 „ četrt leta 1 „ 50 „

List pošljemo vsem dosedanjim naročnikom. Kdor se ne misli naročiti, naj ga pošlje nazaj, ker ga sicer smatramo kot naročnika. Tudi prosimo tiste gospode, ki naročnine še niso poravnali, da bi to storili prej ko mogoče, da tudi mi poravnamo račun v tiskarni.

Naročina se pošilja najceneje po poštinih nakaznicah (Postanweisungen)

opravništvu,

Stari trg, hiš. št. 16.

Umrli so:

Od 9. do 12. decembra: Urša Ahlin, gostinja 79 l., za sušico. Frančiška Jesih, zid. o. 74 m., za vnetico vrata. Franc Krušič, mal. pom. 17 1/2 l., za vtriplj. pljuč. Katar Valentinič, hiš. pos. ž. 36 l., za poporodno mrzlico. Ida Kštel pl. Platenfeld, magistratnega svetovaleca v. 79 l., za vtriplj. pljuč. Ana Robič, not. h. 18 l. in Valentin Ohocki, čevlj. o. 6 1/2 l., oba za jetiko.

V vojaški bolnišnici: 2. dec. Andrej Gajdi, voz. vojak, za vnetico srca; 4. dec. Jožef Kleman, vojak 12. peš-polka za pljučnico in Šimen Krkoska, vojak 71. peš-polka vstreljen v pljuča.

Telegrafične denarne cene 13. decembra.

Papirna renta 61.60 — Srebrna renta 62.80 — Zlata renta 72.50 — 1860letno državno posojilo 113. — Bankina akcija 785 — Kreditne akcije 230.80 — London 116.65 — Srebro 100 — — Cas. kr. cekini 5.58. — 20 frankov 9.35.

Žitne cene preteklega tedna.

Za tiste, katerim nova mera in vaga še ni gladka, pristavili smo, koliko bi reči veljale po stari meri. 1 hektoliter znaša 3 26/100 mernikov.

Reči	V Ljubljani		V Novem mestu		V Kranju		V Sodražici		V Mariboru		V Ptuj		V Ormužu		V Celovcu		V Zagrebu	
	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica (hektoliter)	6	84	6	50	7	64	9	45	6	80	5	35	5	80	9	46	8	90
Reži (hektoliter)	4	55	4	55	4	55	—	—	4	40	3	40	4	50	5	86	7	—
Jočmena (hektoliter)	4	3	4	23	4	22	4	90	4	30	3	25	5	40	6	72	5	20
Ajda (hektoliter)	4	8	4	23	3	75	5	76	4	80	6	40	4	17	5	78	6	70
Prosa (hektoliter)	4	70	4	23	4	45	5	84	4	50	3	40	7	80	4	46	8	60
Turšice (hektoliter)	4	40	3	90	4	55	6	18	4	40	3	45	6	60	5	97	6	40
Ovsa (hektoliter)	2	92	2	60	2	92	3	26	2	20	2	20	3	26	3	97	4	—

„Pot v večnost“

vernim svoje škofije razloži

dr. J. Zwenger,

knegoškof sekovski,

se imenuje jako koristna in izvrstna pobožna knjiga, ki obsega 142 strani in se dobiva po 36 kr. naravnost po pošti pa po 42 kr. v knjigarni

O. Klerr-ove vdove

(6)

v Ljubljani.

G. PICCOLI,

lekar v Ljubljani, na dunajski cesti „pri angelju“,

priporoča:

1. Tr. Rh. Comp. sploh imenovana

Franc-ova esenca,

izvrstno pomaga zoper vse notranje bolezni v želodcu, pri telesnih zaprtijih, hemoroidih itd. Ta tinktura so vsake družine najgorkoje priporočila, ker je že veliko tisoč ljudem k zdravju pripomogla. Stoklenica

s podukom o rabi vred velja 10.

2. Dr. Mora-ovo zdravilo zoper mrzlico pomaga pri tej bolezni neizmisljivo, stoklenica velja 80 kr.

3. Malinčni sok (Himbeerabguss) iz domačih, gorskih malin, v stoklenicah, ki drže 1 kilo — po 80 kr. — Temu, ki več kupi, še ceneje.

4. Anaterinina ustna voda, stoklenica velja 60 kr., in zobni prah, školica po 40 kr.

5. Prah za pokončanje bolih, škarkov in drugega mrčesa iz pravih dalmatinskih rož, paket po 10 kr.

6. Homeopatična apoteka, popolnem urejena po prof. Hangerju:

1 stoklenica jagodice velja 10 kr.

1 stoklenica tinkture velja 20 kr.

Vsako naročilo so natanko po naročilu pripravi v zahtevanaj stopni močno.

7. Dorsch — ribje olje, se rabi zoper škrofelje, škrofelinastne kšatne bolezni, sušico, kašelj itd., stoklenica velja 60 kr., z železodijetrom 1 gl. Gospod G. Piccoli, lekarničar v Ljubljani.

Kašelj in teška sapa sta me hudo nadlegovala, zato sem po zdravniškem nasvetu tri mesece zavžival Vaše Dorschevo ribje olje z železodijetrom. — Že po zavžitju nekoliko stoklovic sem čutil veliko olajšanje, — zdaj pa se imam samo izvrstno zdravilnej moči tega olja zahvaliti, da sem kašelj čisto odpravil, in svoje zdravje zopet pridobil. Zato moram to zdravilo očitno najgorkoje priporočiti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1878.

Janez Kilar, trnovski kaplan.

Pisma naročila z naslovom: G. Piccoli, lekarna v Ljubljani, so točno izvršujejo proti poštenemu podvzetju.

(10)